

ZARZĄDZENIE Nr 11/2026
Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 29 stycznia 2026 r.

**w sprawie Polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych
i danych badawczych w Uniwersytecie Wrocławskim**

Na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r., poz. 1571, z późn. zm.) w celu stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021 z późn. zm.), a także w celu realizacji zalecenia Komisji (UE) 2018/790 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie dostępu do informacji naukowej oraz jej ochrony (Dz.U. L 134 z 31.5.2018 z późn. zm.) oraz realizując zalecenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zawarte w dokumentach: z dnia 23 października 2015 r. pt. „Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce” oraz z dnia 16 lipca 2025 r. pt. „Polityka otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych” opublikowanych na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zarządza się, co następuje:

I. Postanowienia ogólne

§ 1.1. Uniwersytet Wrocławski realizuje Politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego oraz osób, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy, o ile tak stanowi treść tych umów, poprzez tworzenie warunków do udostępniania publikacji naukowych i danych badawczych.

2. Uniwersytet Wrocławski wspiera pozostałe aspekty otwartej nauki, zalecając otwartość na różnych etapach procesu badawczego. Zalecenie to obejmuje stosowanie rozwiązań takich, jak: otwarte oprogramowanie, otwarte recenzje, otwarte notatniki badawcze, otwarte zasoby edukacyjne i angażowanie osób niezwiązanych z instytucjami akademickimi w realizację badań naukowych (tzw. nauka obywatelska).

§ 2.1. Niniejsze zarządzenie reguluje zasady realizacji Polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w Uniwersytecie Wrocławskim, w tym określa:

- 1) stanowiska i funkcje związane z realizacją otwartego dostępu, w tym sposób powoływania i odwoływania oraz zadania:
 - a) Pełnomocnika Rektora ds. otwartego dostępu,
 - b) Koordynatorów otwartej nauki,
 - c) Data Stewardów (opiekunów danych badawczych);
- 2) podstawowe założenia otwartej nauki;
- 3) zasady realizacji otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych;
- 4) zasady finansowania otwartej nauki;
- 5) zasady współpracy jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego w celu realizacji otwartego dostępu.

2. Szczegółowe zasady gromadzenia, deponowania, przechowywania i upowszechniania dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i popularyzatorskiego (z wyłączeniem danych badawczych) pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego i innych osób, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy – określa Regulamin Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego, wprowadzony odrębnym zarządzeniem Rektora.

3. Niniejsze zarządzenie obowiązuje:

- 1) pracowników, doktorantów oraz studentów Uniwersytetu Wrocławskiego

w zakresie zapewnienia otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych, z uwzględnieniem innych prac/utworów oraz szarej literatury, stworzonych przez te osoby w związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim;

2) stażystów, stypendystów, badaczy wizytujących oraz innych osób, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy, o ile tak stanowi treść tych umów.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, realizujące projekty badawcze finansowane lub współfinansowane ze środków krajowych lub zagranicznych, stosują postanowienia obowiązujących ich polityk dotyczących otwartego dostępu, określonych w dokumentacji konkursowej lub umowach grantowych.

§ 3. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) CC0 – należy przez to rozumieć oświadczenie, w którym twórca zrzeka się swoich praw do utworu w najszerszym możliwym zakresie dopuszczalnym w danym systemie prawnym;
- 2) danych badawczych – należy przez to rozumieć materiały w postaci cyfrowej zbierane, przetwarzane, pozyskane lub wytwarzane w ramach badań naukowych lub prac rozwojowych w formie np.: dokumentów, arkuszy kalkulacyjnych, zeszytów terenowych lub laboratoryjnych, kwestionariuszy, nagrań dźwięku i obrazu, transkryptów, fotografii, filmów, plików danych pomiarowych, okazów, próbek, artefaktów, zbiorów wyjść cyfrowych, baz danych, modeli, algorytmów, aplikacji, przepływów pracy, metodologii, standardowych procedur i protokołów, które są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym lub służą do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań;
- 3) embargu – należy przez to rozumieć okres, w którym publikacja naukowa nie jest powszechnie dostępna ze względu na ograniczenia nałożone przez wydawcę;
- 4) licencji otwartej – należy przez to rozumieć licencję pozwalającą na szerokie (ale nie nieograniczone), nieodpłatne i niewyłączne korzystanie z utworów przez dowolną osobę lub podmiot; do otwartych licencji zaliczają się np. licencje:
 - a) Creative Commons Uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne (CC BY-NC),
 - b) Creative Commons Uznanie autorstwa – bez utworów zależnych (CC BY-ND),
 - c) Creative Commons Uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – na tych samych warunkach (CC BY-NC-SA),
 - d) Creative Commons Uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych (CC BY-NC-ND);
- 5) licencji wolnej – należy przez to rozumieć licencję pozwalającą na nieograniczone, nieodpłatne i niewyłączne korzystanie z utworów przez dowolną osobę lub podmiot. Do wolnych licencji zaliczają się np. licencje:
 - a) Creative Commons Uznanie autorstwa (CC BY),
 - b) Creative Commons Uznanie autorstwa – na tych samych warunkach (CC BY-SA);
- 6) metadanych – należy przez to rozumieć ustrukturyzowane informacje służące do opisu publikacji naukowych i danych badawczych, pozwalające na ich jednoznaczną identyfikację i umożliwiające ich wyszukiwanie;
- 7) otwartym dostępem – należy przez to rozumieć dostępność treści lub danych nieodpłatnie w internecie, co pozwala każdemu czytać, pobierać, kopiować, rozprowadzać, drukować, przeszukiwać lub zamieszczać odnośniki do pełnych wersji tekstów lub danych, indeksować, przekazywać jako dane do oprogramowania oraz używać w dowolnym innym zgodnym z prawem celu, bez naruszania praw autorskich, bez barier finansowych, prawnych lub technicznych innych niż związane z uzyskaniem dostępu do samego internetu;
- 8) publikacjach naukowych – należy przez to rozumieć recenzowane:
 - a) publikacje w czasopiśmie naukowych,
 - b) materiały z konferencji,
 - c) monografie oraz rozdziały w monografiach,

- d) utwory zebrane;
- 9) Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego – zwane dalej Repozytorium; należy przez to rozumieć system informacyjny w infrastrukturze Uniwersytetu Wrocławskiego służący do gromadzenia, deponowania, przechowywania i udostępniania dorobku pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego i innych osób, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy, którego Regulamin wprowadza odrębne zarządzenie Rektora. Repozytorium zapewnia ochronę poufności, integralności, dostępności i rozliczalności, zgodnie z zasadami określonymi w SZBI i Krajowych Ramach Interoperacyjności;
- 10) Redaktorze lokalnym Repozytorium – należy przez to rozumieć osobę odpowiedzialną za metadane zdeponowanych obiektów w Repozytorium z ramienia jednostki, w jakiej został powołany;
- 11) Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich Uniwersytetu Wrocławskiego – zwane dalej RODBUK; należy przez to rozumieć zewnętrzną usługę informatyczną wykorzystywaną przez Uniwersytet Wrocławski na podstawie porozumienia międzyuczelnianego;
- 12) SZBI – należy przez to rozumieć System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji Uniwersytetu Wrocławskiego, tj. zbiór polityk, procedur, procesów i zabezpieczeń technicznych, które służą do ochrony informacji przed zagrożeniami;
- 13) Uczelni bądź UWr – należy przez to rozumieć Uniwersytet Wrocławski;
- 14) zasadach FAIR – należy przez to rozumieć zasady określające sposób właściwego przygotowania, obsługi i pracy z danymi, a które odnoszą się do zasad:
 - a) znajdowalności (ang. Findable) - dane powinny być możliwe do odnalezienia,
 - b) dostępności (ang. Accessable) - dane oraz metadane powinny być dostępne dla wszystkich,
 - c) interoperacyjności (ang. Interoperable) - dane oraz metadane powinny być opisane w odpowiednim standardzie oraz
 - d) możliwości ponownego wykorzystania (ang. Reusable) - dane oraz metadane powinny być udostępnione do ponownego wykorzystania przez innych użytkowników.

II. Stanowiska i funkcje związane z realizacją otwartego dostępu w Uczelni

§ 4. Ustala się następujące stanowiska i funkcje związane z realizacją otwartego dostępu:

- 1) Pełnomocnik Rektora ds. otwartego dostępu;
- 2) Data Steward (opiekun danych badawczych);
- 3) Koordynator otwartej nauki;
- 4) Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej;
- 5) Koordynator Repozytorium, Redaktorzy lokalni Repozytorium, Administratorzy Repozytorium, których zakres zadań oraz sposób powoływania i odwoływania określa Regulamin Repozytorium.

§ 5.1. **Pełnomocnik Rektora ds. otwartego dostępu** - Rektor powołuje i odwołuje Pełnomocnika Rektora ds. otwartego dostępu, zwanego dalej Pełnomocnikiem.

2. Do zadań Pełnomocnika należy:

- 1) przygotowanie i publikacja w przystępnej formie szczegółowych informacji na temat otwartego dostępu oraz realizacja powiązanych z tym działań;
- 2) koordynowanie prac Data Stewardów i koordynatorów otwartej nauki oraz wspieranie rozwoju otwartego dostępu w jednostkach organizacyjnych Uczelni;
- 3) inicjowanie działań szkoleniowych, informacyjnych i promocyjnych dotyczących otwartego dostępu;
- 4) przygotowywanie, we współpracy z Data Stewardami i koordynatorami otwartej nauki, danych statystycznych oraz sprawozdań dotyczących realizacji polityki otwartego dostępu dla Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego;
- 5) reprezentowanie Uczelni w zakresie polityki otwartego dostępu, w tym kontakt

- z organizacjami wspierającymi otwarty dostęp;
- 6) poszerzanie wiedzy z zakresu otwartego dostępu, w tym udział w odpowiednich szkoleniach,
 - 7) współpraca z Działem Usług Informatycznych Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych wspierających otwarty dostęp.

§ 6.1. **Data Steward** (opiekun danych badawczych) - Rektor powołuje i odwołuje Data Stewardów w liczbie odpowiadającej potrzebom Uczelni.

2. Do zadań Data Stewarda należy:

- 1) udzielanie podstawowych informacji związanych z procedurami przechowywania, deponowania danych, zapewnieniem bezpieczeństwa danych, jakością i zawartością metadanych, wyborem danych do deponowania;
- 2) opiniowanie i akceptowanie planów zarządzania danymi badawczymi. W przypadku danych wytwarzanych w wyniku realizacji projektów plany zarządzania są obowiązkowo opiniowane i zatwierdzane przez Data Stewarda na etapie przygotowania projektu oraz sprawozdania z realizacji projektu;
- 3) szkolenie kierowników projektów w zakresie zarządzania danymi badawczymi;
- 4) zatwierdzanie rekordów danych badawczych w RODBUK;
- 5) zatwierdzanie rekordów metadanych dla danych badawczych w systemie Omega;
- 6) współpraca z innymi jednostkami UWr w zakresie zarządzania danymi badawczymi;
- 7) przygotowywanie materiałów informacyjnych na stronę otwartanauka.uwr.edu.pl oraz na strony wydziałowe;
- 8) współpraca z Działem Usług Informatycznych, w tym z Zespołem ds. Cyberbezpieczeństwa w zakresie wdrażania zasad bezpiecznego przechowywania, deponowania i udostępniania danych badawczych, zgodnie z procedurami SZBI Uniwersytetu Wrocławskiego.

§ 7.1. **Koordinator otwartej nauki** (osoba odpowiedzialna za wdrażanie i nadzorowanie zasad otwartej nauki w jednostce) - Dziekani oraz kierownicy jednostek pozawydziałowych prowadzących działalność badawczą, powołują i odwołują koordinatorów otwartej nauki oraz informują o tym fakcie Pełnomocnika.

2. Do zadań Koordynatora otwartej nauki należy:

- 1) wspieranie procesów związanych z publikowaniem otwartym w zakresie wyboru czasopism i wydawców z uwzględnieniem wymagań jednostek finansujących badania naukowe oraz punktacji ministerialnej;
- 2) informowanie o programach publikowania otwartego (przy wsparciu Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej) lub innych źródłach finansowania otwartego dostępu;
- 3) udzielanie informacji na temat otwartych licencji;
- 4) zbieranie informacji zwrotnej od pracowników naukowych oraz doktorantów i studentów w zakresie ich potrzeb na dostęp do poszczególnych baz danych oraz czasopism elektronicznych;
- 5) przekazywanie informacji o zapotrzebowaniu na specjalistyczne bazy danych (oraz decyzji o ich zakupie ze środków jednostki organizacyjnej) do Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej;
- 6) nadzór nad zawartością kolekcji wydziałowej w Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego;
- 7) merytoryczne wsparcie pracowników, doktorantów oraz innych osób, które afiliowały dorobek naukowo-badawczy przy Uniwersytecie Wrocławskim w procesie deponowania w Repozytorium (pomoc m.in. w zakresie ustalenia praw autorskich, wyboru licencji);
- 8) współpraca z Oddziałem Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej.

§ 8.1. **Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej.**

2. Do zadań Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w zakresie realizacji polityki otwartego dostępu należy:

- 1) współredagowanie, aktualizowanie i utrzymanie serwisu Otwarta Nauka (otwartanauka.uwr.edu.pl) - przy współpracy z osobami zajmującymi stanowiska i funkcje wymienionych w § 4 pkt 1-4;
- 2) prowadzenie szkoleń z zagadnień dotyczących otwartej nauki i publikowania otwartego;
- 3) promowanie polityki otwartego dostępu i idei otwartej nauki w Uniwersytecie Wrocławskim;
- 4) koordynowanie i nadzorowanie funkcjonowania Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego;
- 5) wspieranie polityki otwartego dostępu i otwartej nauki na Uniwersytecie Wrocławskim.

3. Zadania określone w ust. 1 Dyrektor Biblioteki może przekazać do realizacji powołanemu przez niego Zespołowi ds. Otwartej Nauki.

III. Podstawowe założenia otwartej nauki

§ 9. W zakresie otwartej nauki Uniwersytet Wrocławski w szczególności:

- 1) umożliwia deponowanie w Repozytorium elektronicznej postaci publikacji naukowych w wersjach, zgodnie ze wskazaniami wydawców:
 - a) wstępnej wersji publikacji naukowej przed recenzją naukową i opublikowaniem w oficjalnej wersji przez wydawcę (preprintu),
 - b) zrecenzowanej naukowo ostatecznej wersji publikacji naukowej przed opublikowaniem w oficjalnej wersji przez wydawcę (postprint – tzw. Author's Accepted Manuscript – AAM),
 - c) ostatecznej wersji publikacji (tzw. Version of Record – VoR);
- 2) umożliwia zdeponowanie w RODBUK elektronicznej postaci danych badawczych, które powstały w wyniku realizacji badań w Uniwersytecie Wrocławskim i będących podstawą publikacji naukowej;
- 3) uczestniczy w konsorcjach krajowych oraz zawiera indywidualne umowy subskrypcyjne umożliwiające publikowanie otwarte autorom korespondencyjnym artykułów afiliującym przy Uniwersytecie Wrocławskim;
- 4) rekomenduje udzielenie licencji Creative Commons Uznanie autorstwa wersja 4.0 lub późniejszej (CC-BY) lub Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach wersja 4.0 lub późniejsza (CC-BY-SA).

IV. Otwarty dostęp do publikacji naukowych

§ 10.1. Twórcy afiliowani przy Uniwersytecie Wrocławskim powinni zapewnić otwarty dostęp do publikacji poprzez spełnienie jednego z warunków:

- 1) zdeponowanie publikacji w Repozytorium (tzw. droga zielona) lub zapewnienie publicznego udostępnienia publikacji w innym otwartym repozytorium, zgodnie z polityką wydawcy, w elektronicznej postaci pełnego tekstu:
 - a) ostatecznej wersji opublikowanej (VoR) lub
 - b) ostatecznej wersji autorskiej (AAM), jeśli zdeponowanie wersji ostatecznej opublikowanej nie jest możliwe ze względów prawnych oraz
 - c) udzielenie wolnej lub otwartej licencji i udostępnienie metadanych opisujących publikację na zasadach zgodnych z oświadczeniem CC0;
- 2) publikowanie w recenzowanych czasopismach otwartego dostępu, wydawnictwach otwartego dostępu lub na platformach otwartego dostępu (tzw. droga złota).

2. W przypadku, gdy wykonanie zobowiązania wskazanego w ust. 1 nie jest możliwe z powodu postanowień umów z wydawcami, twórcy są zobowiązani do zdeponowania

w Repozytorium preprintu publikacji i udzielenia licencji otwartej lub wolnej. Preprint wraz z linkiem odsyłającym do strony czasopisma lub wydawcy powinien być udostępniony po ukazaniu się publikacji.

3. W przypadku nałożenia przez wydawcę embarga, twórcy są zobowiązani do udostępnienia w Repozytorium wersji VoR lub AAM po jego upływie.

4. Niezależnie od zobowiązania opisanego w ust. 2, twórcy mogą zdeponować w Repozytorium preprint, np. na potrzeby archiwizacji wstępnej wersji tekstu. Po ukazaniu się publikacji mają zastosowanie przepisy ust. 1-3.

5. Postanowienia wymienione w ust. 1-4 należy traktować jako obowiązkowe dla publikacji będących wynikiem realizacji projektów finansowanych ze środków podmiotów krajowych lub zagranicznych finansujących badania naukowe, zgodnie z polityką przez nie stosowaną.

6. W przypadku zdeponowania publikacji w innym niż Repozytorium, uznanym i certyfikowanym repozytorium, twórcy zobowiązani są do poinformowania właściwego Redaktora lokalnego Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego o tym fakcie, wskazując miejsce przechowywania publikacji oraz przekazując podstawowe metadane publikacji.

7. Twórcy są zobowiązani do uprzedniego informowania o niniejszej Polityce i w miarę możliwości, do uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 1:

- 1) z wydawcami oraz innymi podmiotami posiadającymi prawo do publikacji (np. organizatorami konferencji naukowych), w tym do udzielania licencji niewyłącznych (np. licencji Creative Commons), które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązania wskazanego w ust. 2;
- 2) ze współtwórcami publikacji (w przypadku utworów współautorskich).

8. Szczegóły i zasady dotyczące deponowania utworów w Repozytorium, reguluje odrębne zarządzenie Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w *sprawie Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego*.

§ 11.1. Zaleca się, aby umowy zawierane przez wydawców czasopism i monografii z autorami umożliwiały im udostępnienie utworów w otwartych repozytoriach natychmiast po ich publikacji, a gdy nie jest to możliwe, umowy powinny określać tryb i czas karencji od momentu wydania (embargo).

2. Rekomenduje się wydawcom czasopism i monografii przechodzenie do modeli otwartego publikowania, które umożliwiają swobodny dostęp do treści publikacji naukowych przez czytelników bez żadnych ograniczeń finansowych lub technicznych.

3. Rekomenduje się wydawcom stosowanie wolnych i otwartych licencji.

4. Rekomenduje się zgłaszanie otwartych czasopism do katalogu Directory of Open Access Journals (DOAJ), a otwartych książek do Directory of Open Access Books (DOAB).

V. Otwarty dostęp do danych badawczych

§ 12.1. Uniwersytet Wrocławski, realizując politykę otwartego dostępu do danych badawczych oraz wspierając procesy badawcze i upowszechnianie wyników badań prowadzonych przez pracowników, doktorantów, studentów oraz osoby, z którymi zawarł umowy, podejmuje następujące działania:

- 1) umożliwia deponowanie w RODBUK elektronicznej postaci danych badawczych powstałych w ramach prowadzonych w Uniwersytecie Wrocławskim badań będących podstawą publikacji naukowej;
- 2) udostępnia przestrzeń dyskową zarządzaną przez Dział Usług Informatycznych do przechowywania danych badawczych w trakcie trwania badań;
- 3) powołuje Data Stewardów, którzy wspierają środowisko akademickie w procesach związanych z wytwarzaniem, zarządzaniem i deponowaniem danych badawczych;
- 4) zapewnia wsparcie techniczne i szkolenia w zakresie przygotowania **Planu Zarządzania Danymi** (PZD) oraz deponowania danych badawczych poprzez Data Stewardów. Obowiązkowe szkolenia przeprowadza Data Steward dla wszystkich

- kierowników projektów w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty otrzymania decyzji o finansowaniu badań naukowych przez podmioty krajowe lub zagraniczne;
- 5) zapewnia bezpieczne przechowywanie, przesyłanie i udostępnianie danych badawczych, w tym stosowanie uczelnianych mechanizmów szyfrowania, backupu i uwierzytelniania.
2. Każdy badacz ponosi odpowiedzialność za jakość i poprawność wytwarzanych i deponowanych danych badawczych, a także za ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, dotyczącymi w szczególności ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i własności intelektualnej.

§ 13.1. Twórcy afiliowani przy Uniwersytecie Wrocławskim, którzy wytworzyli lub zebrali w ramach realizacji projektów finansowanych ze środków podmiotów finansujących badania naukowe, krajowych lub zagranicznych, dane badawcze będące podstawą publikacji naukowych, zapewniają otwarty dostęp do danych, zgodnie z zasadą „tak otwarte jak to możliwe, tak zamknięte jak to konieczne” (ang. as open as possible, as closed as necessary). w szczególności poprzez:

- 1) zapewnienie, aby dane badawcze były przygotowane zgodnie z zasadami FAIR;
- 2) opracowanie Planu Zarządzania Danymi i jego aktualizowanie (o ile zachodzi taka konieczność);
- 3) zdeponowanie danych badawczych w RODBUK lub w wybranym uznanym i certyfikowanym repozytorium dziedzinowym i udostępnienie metadanych opisujących dane badawcze na zasadach zgodnych z oświadczeniem CC0;
- 4) przygotowanie metadanych zdeponowanych danych badawczych w języku polskim i języku angielskim.

2. W przypadku zdeponowania danych badawczych w innym uznanym i certyfikowanym repozytorium niż RODBUK, twórca informuje odpowiedniego Data Stewarda o tym fakcie, wskazując miejsce przechowywania danych oraz przekazując metadane zdeponowanych datasetów. Data Steward przekazuje informacje o zdeponowaniu danych badawczych w innym uznanym i certyfikowanym repozytorium niż RODBUK do Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Zespołu ds. Cyberbezpieczeństwa oraz Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej, w terminie 6 miesięcy od dnia zdeponowania.

3. W przypadku rozbieżności pomiędzy niniejszą Polityką, a postanowieniami umów grantowych/ umów o dofinansowanie w zakresie udostępniania danych badawczych, pierwszeństwo mają postanowienia umów grantowych/ o dofinansowanie.

4. Dane badawcze powstałe we współpracy międzyinstytucjonalnej udostępnia się zgodnie z Planem Zarządzania Danymi uzgodnionym między wszystkimi partnerami, uwzględniającym ich wewnętrzne regulacje dotyczące udostępniania danych badawczych.

5. Rekomenduje się zastosowanie ust. 1–2 także do danych badawczych będących podstawą publikacji naukowych afiliowanych przy Uniwersytecie Wrocławskim niebędących wynikiem realizacji projektów.

§ 14. **Prawa do danych badawczych** - w odniesieniu do zasad, na jakich Uniwersytet Wrocławski nabywa lub na jakich Uniwersytetowi Wrocławskiemu przysługują prawa do danych badawczych wytworzonych przez pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego oraz osoby, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy, stosuje się odpowiednie postanowienia Regulaminu zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji w Uniwersytecie Wrocławskim, wprowadzonego uchwałą Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego, jeżeli wynika to z treści umów, w przeciwnym wypadku stosuje się wyłącznie treść umów.

§ 15.1. **Deponowanie danych badawczych** - deponentami danych badawczych są:

- 1) kierownicy projektów badawczych realizowanych w Uniwersytecie Wrocławskim lub wyznaczeni przez nich wykonawcy projektu;
- 2) pracownicy, doktoranci lub studenci Uniwersytetu Wrocławskiego oraz osoby, z którymi Uniwersytet Wrocławski zawarł umowy, o ile tak stanowi treść tych umów

w przypadku zasadności zdeponowania danych badawczych pozyskanych lub wytworzonych poza projektem badawczym, w trakcie realizacji badań prowadzonych w UWr.

2. Pracownicy, doktoranci i studenci Uniwersytetu Wrocławskiego powinni podjąć starania w celu zapewnienia otwartego dostępu do pozostających w ich dyspozycji danych badawczych będących podstawą publikacji oraz powiązanych z nimi metadanych poprzez:

- 1) zdeponowanie ich w formie elektronicznej w RODBUK lub
- 2) zdeponowanie danych badawczych w innych uznanych i certyfikowanych repozytoriach danych badawczych pod warunkiem poinformowania odpowiedniego Data Stewarda o miejscu zdeponowania datasetu oraz przekazaniu dedykowanemu Data Stewardowi metadanych zdeponowanych danych.

3. Postanowienia wymienione w ust. 2 należy traktować jako obowiązkowe dla danych badawczych stanowiących podstawę publikacji będących wynikiem realizacji projektów finansowanych ze środków podmiotów krajowych lub zagranicznych finansujących badania naukowe, zgodnie z polityką przez nie stosowaną.

§ 16.1. Plan Zarządzania Danymi (PZD) - w celu zapewnienia rzetelnego, bezpiecznego i zgodnego z wymogami prawnymi czy finansowymi zarządzania danymi badawczymi na każdym etapie ich cyklu życia zaleca się przygotowanie Planu Zarządzania Danymi (PZD), nawet jeżeli podmiot finansujący nie wprowadza takiego wymogu.

2. PZD jest opracowywany obowiązkowo, jeżeli takie są wymogi danego konkursu ogłoszonego przez podmiot krajowy lub zagraniczny, a także w ramach wniosków projektowych finansowanych z środków Uniwersytetu Wrocławskiego. Wówczas PZD musi być zaopiniowany i zaakceptowany przez odpowiedniego Data Stewarda.

3. Plan Zarządzania Danymi powinien być sporządzony przed rozpoczęciem prac badawczych oraz obowiązkowo przed złożeniem wniosku w konkursie o finansowanie badań naukowych. PZD musi być modyfikowany w miarę potrzeb w trakcie badań naukowych lub prac rozwojowych.

4. PZD powinien określać sposób pozyskiwania, zarządzania, przechowywania, zabezpieczania oraz udostępniania danych badawczych.

5. PZD musi być zgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym w zakresie ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji oraz z wewnętrznymi aktami normatywnymi Uniwersytetu Wrocławskiego, a także z wytycznymi instytucji finansujących badania naukowe.

6. Zmiany w Planie Zarządzania Danymi mogą być wprowadzane przez cały czas prowadzenia badań. Każda zmiana w PZD powinna być udokumentowana z podaniem daty, zakresu zmian i osoby odpowiedzialnej.

§ 17.1. Zasady udostępniania danych badawczych - dane badawcze i metadane powinny być przygotowane zgodnie z zasadami FAIR.

2. Zaleca się publiczne udostępnienie danych badawczych z zastosowaniem odpowiednich otwartych i wolnych licencji.

3. Dane badawcze powinny być identyfikowalne poprzez zastosowanie stałych identyfikatorów cyfrowych (np. DOI – Digital Object Identifier), umożliwiających ich wyszukanie.

4. Pracownicy lub doktoranci będący kierownikami projektów badawczych lub staży podoktorskich finansowanych przez krajowe lub zagraniczne podmioty finansujące badania naukowe są zobowiązane do przestrzegania polityki otwartego dostępu do danych badawczych zgodnie z wytycznymi tych podmiotów.

5. Dopuszcza się ograniczenie dostępu do danych badawczych zgodnie z zasadą: „(dostęp) otwarty w największym możliwym zakresie, zamknięty tylko w koniecznym” (ang. as open as possible, as closed as necessary), w przypadkach, gdy dane podlegają ochronie prawnej, zasadom bezpieczeństwa lub zasadom etycznym. Decyzja o ograniczeniu dostępu do danych wymaga uzasadnienia w Planie Zarządzania Danymi i akceptacji przez Data Stewarda. Klasyfikacja danych (otwarte, ograniczone, poufne) powinna być prowadzona

zgodnie z zasadami SZBI Uniwersytetu Wrocławskiego, zasadami instytucji finansujących badania naukowe oraz odnotowana w rejestrze datasetów.

6. Niezależnie od ograniczeń dotyczących dostępu do danych badawczych, metadane powinny być zawsze udostępnione w sposób otwarty, bez ograniczeń dostępu.

7. Dane badawcze powinny być udostępniane najszybciej jak to możliwe, a w przypadku danych badawczych będących podstawą publikacji naukowej nie później niż w chwili ukazania się publikacji na stronie wydawnictwa.

8. Metadane zdeponowanych danych badawczych powinny być przechowywane bezterminowo. Metadane są chronione przed modyfikacją i usunięciem.

VI. Nadzór i wsparcie w procesie deponowania i udostępniania danych badawczych

§ 18. Nadzór w procesie deponowania danych badawczych w Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich (RODBUK) Uniwersytetu Wrocławskiego powierza się powołanym przez Rektora Data Stewardom.

§ 19. Poza stanowiskami i funkcjami wymienionymi w § 4 wsparcie w spełnieniu wymagań przewidzianych niniejszym zarządzeniem w zakresie deponowania danych zapewniają:

- 1) Inspektor Ochrony Danych UWr,
- 2) Biuro Radców Prawnych UWr - w zakresie licencji i praw autorskich,
- 3) Centrum Transferu Technologii - w zakresie praw własności przemysłowej,
- 4) Biuro Projektów - w zakresie wytycznych danego programu w obszarze otwartego dostępu,
- 5) Komisje ds. etyki badań z udziałem ludzi - w zakresie wsparcia naukowców przy opiniowaniu kwestii etycznych prowadzonych badań,
- 6) Dział Usług Informatycznych UWr, w tym Zespół ds. Cyberbezpieczeństwa – w zakresie utrzymania infrastruktury informatycznej, szyfrowania transmisji, kopii zapasowych, monitoringu bezpieczeństwa oraz reagowania na incydenty.

VII. Finansowanie otwartej nauki

§ 20.1 Finansowanie otwartego dostępu do publikacji zapewniane jest w szczególności przez:

- 1) granty wewnętrzne finansowane ze środków przyznanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Uniwersytetowi Wrocławskiemu w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB); informacji na ten temat udziela Biuro IDUB;
- 2) środki na wsparcie publikacji z Funduszu na rzecz badań naukowych i komercjalizacji ich wyników będącego w dyspozycji Prorektora ds. badań naukowych UWr. Informacji na ten temat udziela Dział ds. Nauki;
- 3) granty zewnętrzne finansowane przez podmioty niezwiązane z Uczelnią; informacji na ten temat udziela Biuro Projektów oraz Dział ds. Nauki;
- 4) opcjonalnie poprzez politykę publikacyjną wydawców. Informacji na ten temat udzielają koordynatorzy otwartej nauki oraz Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej.

2. Pracownicy lub doktoranci pełniący funkcję kierowników projektów badawczych lub staży podoktorskich finansowanych ze środków podmiotów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, zobowiązani są do stosowania wytycznych polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych oraz danych badawczych finansowanych lub współfinansowanych przez te podmioty. W ramach planowania budżetu projektów zaleca się - tam, gdzie jest taka możliwość - uwzględnienie środków na publikowanie w trybie otwartego dostępu oraz na koszty związane z przechowywaniem i udostępnianiem danych badawczych w szczególności poprzez wnioskowanie o przeznaczenie części kosztów bezpośrednich/pośrednich na ten cel, zgodnie z aktualnymi regulacjami i wymogami instytucji finansujących (np. w projektach Narodowego Centrum Nauki koszty pośrednie Open Access w wysokości 2% kosztów bezpośrednich).

3. Środki przeznaczone na realizację polityki otwartego dostępu mogą obejmować finansowanie komponentów technicznych i usług niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa systemów repozytoryjnych (przechowywanie danych tymczasowych, backup, monitoring, aktualizacje, certyfikaty bezpieczeństwa).

VIII. Współpraca jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego w celu realizacji polityki otwartego dostępu

§ 21.1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Uczelni współpracują z Pełnomocnikiem, Data Stewardami oraz z koordynatorami otwartej nauki w celu realizacji otwartego dostępu w Uczelni.

2. Dziekani oraz kierownicy jednostek pozawydziałowych prowadzących działalność badawczą zapewniają odpowiednie zasoby kadrowe do realizacji otwartego dostępu względem pracowników i innych osób afiliowanych do danej jednostki.

3. Dane kontaktowe koordynatorów otwartej nauki i Data Stewardów publikowane są na stronie internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, stronie otwartanauka.uwr.edu.pl i stronach internetowych wydziałów.

4. Za aktualizację informacji zamieszczanych na stronie otwartanauka.uwr.edu.pl odpowiada Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej (oin.bu@uwr.edu.pl).

5. Realizacja polityki otwartego dostępu musi uwzględniać obowiązujące przepisy dotyczące ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji.

IX. Postanowienia końcowe

§ 22. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Nr 188/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w Uniwersytecie Wrocławskim;
- 2) komunikat Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw Repozytorium i wprowadzenia Polityki Otwartego Dostępu w Uniwersytecie Wrocławskim.

§ 23. Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierza się:

- 1) Prorektorowi ds. badań naukowych w zakresie otwartego dostępu do publikacji naukowych;
- 2) Prorektorowi ds. umiędzynarodowienia w zakresie otwartego dostępu do danych badawczych.

§ 24. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

prof. dr hab. Robert Olkiewicz
REKTOR